Ondernemers merken weinig effect van de nieuwe wet over betaaltermijnen

Onderzoeksproject - Vraagstuk Betaaltermijnen

Rapport van community-onderzoek

OndernemersDenkenMee.nl

15 Maart, 2024

PM 36908

MWM2 experts in luisteren

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

ACHTERGROND

In juli 2022 is de Wet ‘Verkorten wettelijke betaaltermijn tot 30 dagen’ in werking getreden. Met deze wet is de maximaal toegestane betaaltermijn voor betalingen van grote ondernemingen aan mkb-ondernemingen aangescherpt van 60 tot 30 dagen.

Tijdens het gesprek tussen de Minister van EZK met het Ondernemerspanel op 2 oktober, spraken ondernemers hun voorkeur uit voor het Nederlandse systeem, waarin mkb’ers onderling en grootbedrijven onderling de contractuele vrijheid behouden om een langere betaaltermijn dan 30 dagen af te spreken. In deze handelsrelaties is immers in mindere mate sprake van een ongelijke machtsverhouding.

De Nederlandse inzet in de onderhandelingen over het Verordenings-voorstel is dan ook om het Commissievoorstel aan te passen zodat de maximale betaaltermijn van 30 dagen EU-breed wordt ingevoerd, enkel voor transacties van overheden aan bedrijven en van grote ondernemingen aan mkb-ondernemingen.

Om dit alternatief geloofwaardig over te brengen richting de andere lidstaten, de Europese Commissie en het Europees Parlement, is het belangrijk om inzichten te kunnen delen over de effecten en implementatie van de Nederlandse wet.

ONDERZOEKSVRAGEN

- Wat zijn de effecten van de wetswijziging op betaaltermijnen van grote bedrijven aan mkb’ers?
- Welke mogelijke neveneffecten heeft het Nederlandse alternatief? Zorgt het bijvoorbeeld dat grootbedrijven hun mkb-leveranciers inwisselen voor grotere leveranciers om korte betaaltermijnen te ontwijken?
- Wat zijn de administratieve lasten voor mkb’ers om aan te tonen dat zij mkb’er zijn?

OndernemersDenkenMee.nl

De community bestaat uit **215** ondernemers.

Bedrijf

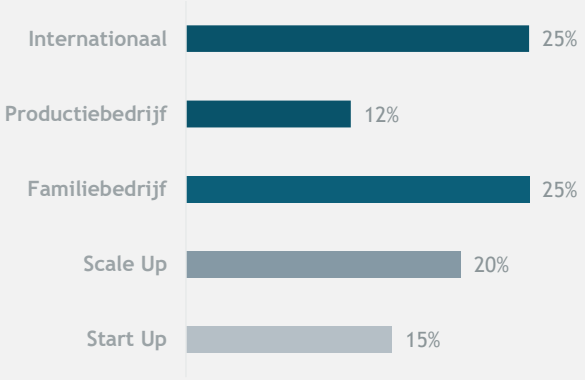

(meerdere antwoorden mogelijk, 7% onbekend)

Geslacht

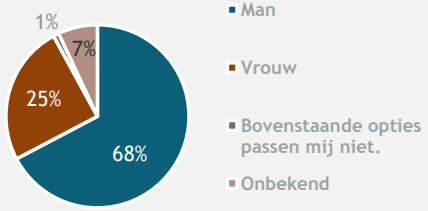

Functie

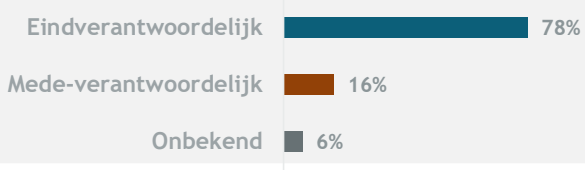

Segment

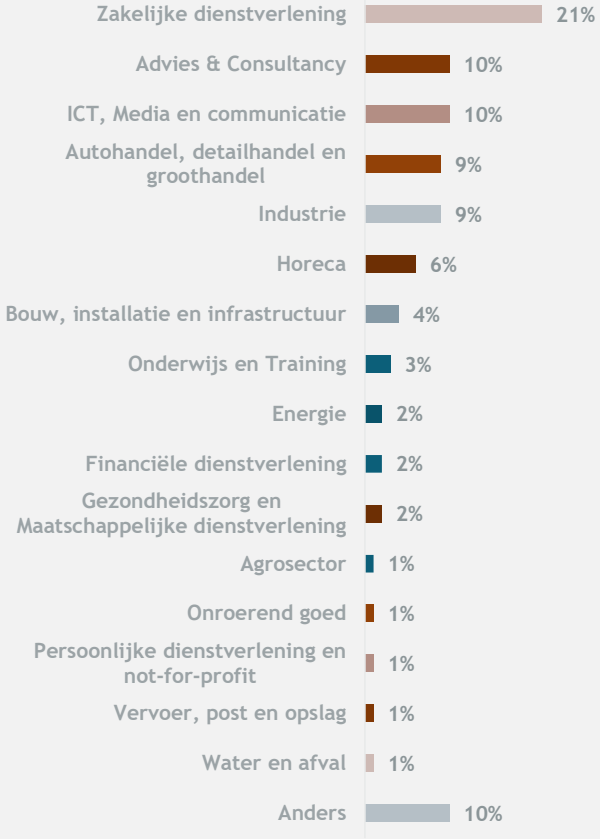

Vestigingsplaats

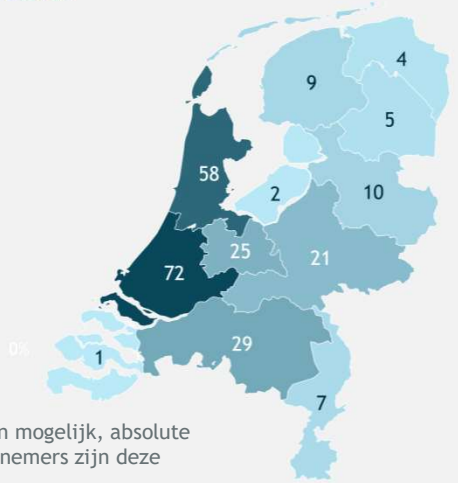

(meerdere antwoorden mogelijk, absolute nummers, van 15 deelnemers zijn deze gegevens onbekend)

Aantal jaar onderneming

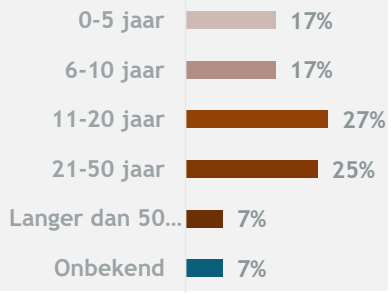

Aantal medewerkers

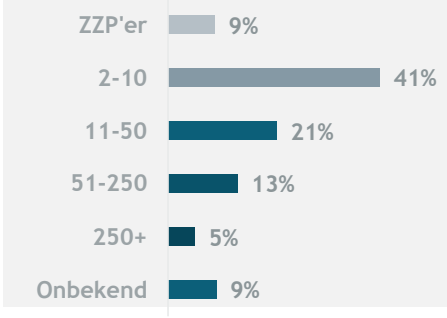

Onderzoeksverantwoording
Activiteiten en deelnemers

Leeswijzer resultaten
Online community onderzoek is een vorm van **kwalitatief onderzoek**. Bij kwalitatief onderzoek staat het ophalen van verschillende meningen en ervaringen en het duiden hiervan centraal. Opdrachtgevers gebruiken dit type onderzoek om een **breed beeld te krijgen** van de verschillende invalshoeken die betrokkenen hebben op een bepaald thema. Deze holistische kijk werkt inspirerend, geeft aanleiding om discussies te voeren en zorgt ervoor dat afwijkende meningen ook de aandacht krijgen. ***Vanwege de relatief lage aantallen respondenten is kwalitatief onderzoek niet geschikt om uitspraken te doen over percentages van een populatie of te extrapoleren naar de hele populatie***. Het geeft wel richting aan trends.

Methode

- Korte kwalitatieve vragen-lijst in het OndernemersDenken Mee-panel van MWM2

Deelnemers

- Alle panelleden zijn uitgenodigd
- 29 panelleden hebben meegedaan

Veldwerk

- 6 maart t/m 11 maart 2024

4

Conclusies over effecten implementatie Nederlandse wet

Weinig effect, verdeeldheid over nut, geen afname afnemers, geen toename administratie

Mkb-ondernemers zijn op de hoogte van de nieuwe wet, maar de meesten merken nog weinig effect bij het overeenkomen van betaaltermijnen.

Veel mkb-ondernemers ervaren nog steeds lange betaaltermijnen bij de samenwerking met grote bedrijven en de overheid. Daarnaast zegt een kleine minderheid al geen problemen te ondervinden voor de nieuwe wet werd ingevoerd. Enkele ondernemers merken wel degelijk positieve effecten van de nieuwe wetgeving. Zij geven aan dat hun betaaltermijn korter is geworden.

Ondernemers zijn verdeeld over de behulpzaamheid van de nieuwe wet.

Sommige ondernemers ervaren de nieuwe wet als een stok achter de deur die hen helpt een gunstiger betaaltermijn af te spreken. Andere ondernemers zijn sceptisch over het nut van de nieuwe wet, omdat zij het idee hebben dat er niet gehandhaafd wordt en omdat grote bedrijven in de praktijk toch “de regels bepalen”. Ook lijken niet alle grote ondernemingen op de hoogte van de nieuwe wet.

De nieuwe wet leidt volgens meeste ondernemers niet tot afname van afnemers.

De meeste ondernemers geven aan het nog niet te hebben meegemaakt dat grootbedrijven grote leveranciers verkiezen boven mkb-leveranciers om de betaaltermijn van 30 dagen te ontwijken.

Aantonen mkb-bedrijf voor overeenkomen betaaltermijn komt nauwelijks voor.

De ondernemers die meededen aan dit onderzoek hebben doorgaans nog niet aan hoeven te tonen dat zij mkb’er zijn om een betaaltermijn van ten hoogste 30 dagen overeen te komen. Hierdoor ervaren ondernemers hier dus ook geen administratieve last.

Resultaten

Nieuwe wet weinig effect op betaaltermijn

Wet is bekend bij meeste ondernemers

Ondernemers zijn op de hoogte van de nieuwe wet…
De meerderheid van de ondernemers is op de hoogte van de nieuwe wet. Slechts een enkeling geeft aan de wet nog niet te kennen.

…maar de meesten merken nog weinig effect.
Toch zegt de meerderheid van de ondernemers die aan dit onderzoek meededen nog weinig tot geen effect van deze nieuwe wet te merken bij het overeenkomen van betaaltermijnen. Veel mkb-ondernemers ervaren nog steeds lange betaaltermijnen bij de samenwerking met grote bedrijven of de overheid.

Ook is er een kleine minderheid van ondernemers die eerder al geen problemen ervaarden met de betaaltermijn, waardoor de nieuwe wet geen effect op hun betaaltermijnen heeft. Zo geven zij aan standaard een korte betaaltermijn aan te houden, korte betaaltermijnen af te dwingen, of dat hun facturen altijd al binnen 30 dagen of iets langer werden betaald.

Enkele ondernemers ervaren wel degelijk positieve effecten van de nieuwe wetgeving.
Zij geven aan een kortere betaaltermijn te ervaren. Eén ondernemer geeft aan dat de liquiditeit beter is gewaarborgd, en een ander noemt dat die diens onderaannemers sneller kan betalen.

Verdeeldheid over behulpzaamheid wet

Stok achter de deur versus sceptische houding

Ondernemers zijn verdeeld over behulpzaamheid wet.
Mkb-ondernemers zijn verdeeld in hun reacties op in hoeverre de nieuwe wet hen helpt bij het overeenkomen van een betaaltermijn van ten hoogste 30 dagen met grote ondernemingen.

- **Positief: Stok achter de deur.** Sommige ondernemers ervaren de nieuwe wet als een stok achter de deur die hen helpt een gunstiger betaaltermijn overeen te komen of zeggen dat het nu makkelijker is om de opdrachtgever aan te spreken op een overschreden betaaltermijn.

- **Negatief: Weinig vertrouwen.** Andere ondernemers zijn sceptisch over het nut van de nieuwe wet. Zij geven hier verschillende argumenten voor:
  - → Geen controle of handhaving. De nieuwe wetswijziging heeft, in de beleving van sommigen, geen concrete gevolgen wanneer er niet aan de betaaltermijn wordt voldaan. Het naleven van de nieuwe wet ligt voor hun gevoel bij de mkb-ondernemer. Er is twijfel of dit in de praktijk wel werkt.
  - → Grote bedrijven bepalen in de praktijk doorgaans de regels. Volgens sommige ondernemers lijken grote bedrijven zich niet te houden aan de nieuwe wet. Er worden nog steeds lange betaaltermijnen afgesproken in contracten.

Nieuwe wet lijkt nog onbekend bij een aantal grote bedrijven.
Ook lijken niet alle grote bedrijven op de hoogte te zijn van de nieuwe wet, waardoor mkb-ondernemers in een lastig parket kunnen komen bij het afspreken van de betaaltermijn omdat zij de boodschapper zijn en het lijkt alsof ze ongebruikelijke eisen stellen.

Nauwelijks afname van afnemers door wet

Slechts een enkeling ervaart afname

De nieuwe wet leidt volgens meeste ondernemers niet tot afname van afnemers.
De meeste ondernemers geven aan het nog niet te hebben meegemaakt dat grootbedrijven grote leveranciers verkiezen boven mkb-leveranciers om de betaaltermijn van 30 dagen te ontwijken. Ook verwachten ondernemers niet dat dit in de nabije toekomst zal gebeuren.

- Een enkeling noemt dat grote bedrijven wel extra korting wilden bij op tijd betalen, of naar andere MKB-bedrijven zijn geweken die minder strak stuurden op de 30-dagen termijn.

Nauwelijks ervaring aantonen mkb-status

Hierdoor wordt geen administratieve last ervaren

Aantonen mkb-bedrijf voor overeenkomen betaaltermijn komt nauwelijks voor.

De ondernemers die meededen aan dit onderzoek hebben doorgaans nog niet aan hoeven te tonen dat zij mkb'er zijn om een betaaltermijn van ten hoogste 30 dagen overeen te komen. Omdat dit in de praktijk nauwelijks voorkomt, ervaren ondernemers hier dus ook geen administratieve last.

- **Een enkele** deelnemende ondernemer heeft wel eens een verklaring moeten afgeven om aan te tonen dat hun onderneming een mkb-bedrijf is. Één ondernemer geeft aan dat dit gebeurde door middel van "een verklaring" en dat dit ongeveer een half uur heeft geduurd. Deze ondernemer heeft dit niet als belastend ervaren.

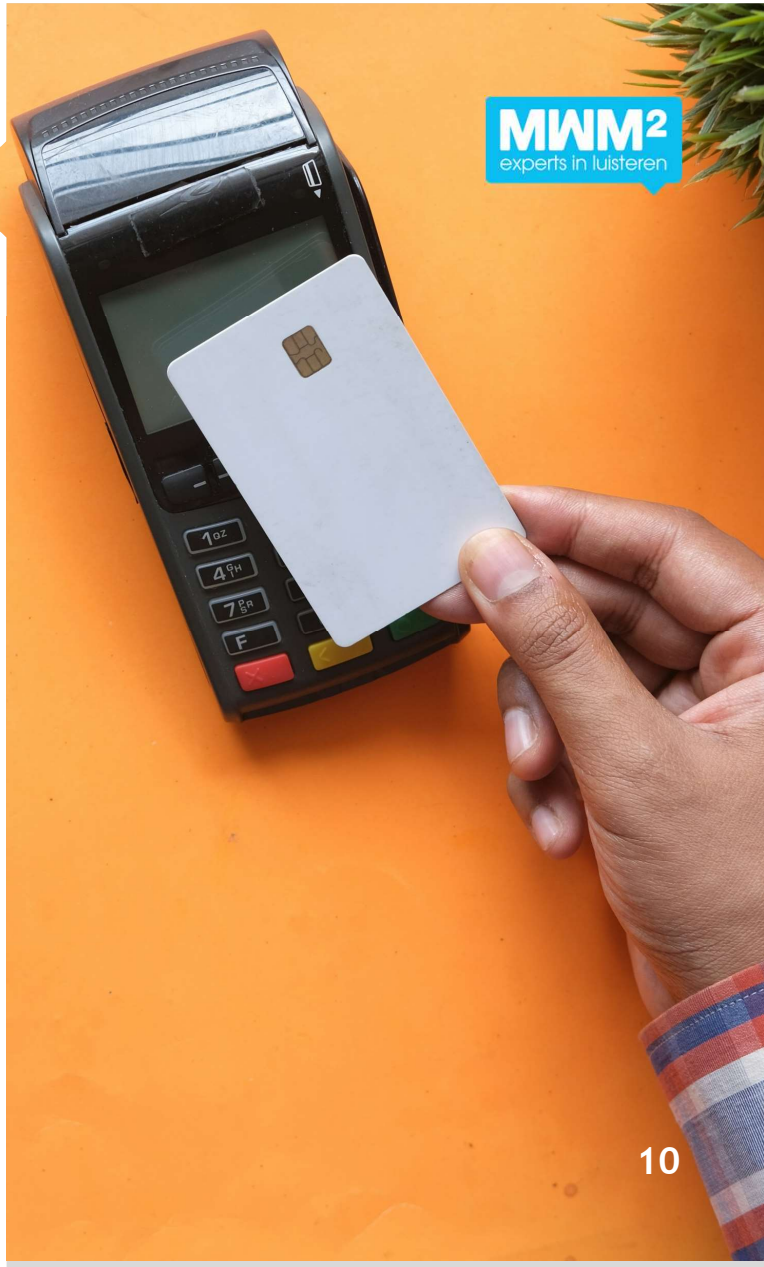

MWM2
Renske Wolfs
Naomi Huizenga

15 maart 2024

MWM2 experts in luisteren

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat